

dr hab. Anna Regimowicz - Korytowska prof. UAP

Poznań, dnia 20.06. 2022 r.

Katedra Ubioru

Wydział Architektury Wnętrz i Scenografii

Uniwersytet Artystyczny im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu

Ocena rozprawy doktorskiej

Pani mgr Pauli Drzewieckiej - Heftowicz

sporządzona w związku z przewodem doktorskim

wszczętym w dziedzinie sztuki plastyczne w dyscyplinie artystycznej sztuki projektowe,

uchwałą Rady Wydziału Tkaniny i Ubioru

Akademii Sztuk Pięknych im. Wł. Strzemińskiego w Łodzi z dnia 11 kwietnia 2019 r.

procedowanym przez Akademię Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

Temat rozprawy: „Estetyka i funkcjonalność odzieży dla osób z atopowym zapaleniem skóry - kolekcja ubiorów dziecięcych”.

Promotor rozprawy: prof. dr hab. Dorota Sak

PODSTAWY PRAWNE:

1. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. z 2018 r., poz. 261).
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 30.08.2018 r. poz. 1669 z późn. zm.

Recenzję sporządzono na podstawie przesłanej dokumentacji zawierającej:

- Egzemplarz (w formie papierowej i elektronicznej) rozprawy doktorskiej pt.: „Estetyka i funkcjonalność odzieży dla osób z atopowym zapaleniem skóry - kolekcja ubiorów dziecięcych”.
- Portfolio zawierające dorobek naukowy i projektowy: (w formie elektronicznej) - portfolio cz.I (lata 1993-2018), portfolio cz.II (lata 1993-2018), portfolio cz. III (lata 2019-2021) wraz z suplementem - Film „ Clothes for children with skin problem”.

Pani mgr Paula Drzewiecka - Heftowicz jest absolwentką Wydziału Tkaniny i Ubioru Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Łodzi (aktualnie: Akademii Sztuk Pięknych im. Wł. Strzemińskiego w Łodzi), którą ukończyła w 1996 roku z wynikiem bardzo dobrym w zakresie projektowania ubioru.

Działalność projektowa doktorantki ukierunkowana jest głównie na tworzenie form ubiorów. Ponad dwudziestoletni dorobek zawodowy związany jest ze sztuką użytkową skierowaną do szerokiej grupy odbiorców, przede wszystkim do dzieci. W kilkudziesięciu krótkich rozdziałach portfolio autorka przybliżyła swoje dokonania. Zapewne nie bez znaczenia dla jej rozwoju sztuki projektowej jest początek twórczych poszukiwań. Już podczas studiów w 1993 zakwalifikowała się i wzięła udział w finałowym pokazie konkursu dla młodych projektantów Złota Nitka organizowanym przy Międzynarodowych Targach Mody INTERFASHION'93. W 1996 roku praca dyplomowa zdobyła nagrodę firmy Wólczanka SA. W latach 1998-2001 podejmuje pracę na stanowisku konstruktora odzieży w Domu Mody Telimena. Każdy projektant ubioru ma świadomość jak ważna jest konstrukcja, nie tylko w znaczeniu poprawnego kroju, ale w równym stopniu tworzenia nowatorskich rozwiązań projektowych. Takie osobiste doświadczenia przeprowadziła autorka w latach 2012-2018. Nawiązują one do myślenia o formie ubioru jako głównym pretekście twórczym, są ciekawe. Autorka pisze: „Wiele projektów zmienia się i modyfikuje właśnie po wejściu w proces konstrukcji, czasem najpierw powstają konstrukcje, a dopiero potem rysunek. ..”. Zapoznając się z prezentowanym dorobkiem projektowym zauważam bardzo szeroki zakres podejmowanych tematów i realizacji, współpracę w zakresie projektowania odzieży reklamowej, ubrań firmowych, czy dla hostess. Rozdział pt: *Projekty dla różnych firm odzieżowych i rysunki* przedstawia zdjęcia realizacji, ale niestety trudno odnaleźć daty powstania prac, jedynie klarownie przedstawiona jest w rozdziale 6 współpraca z firmą Bonetta z Łodzi, Autorka wspomina również o swoich epizodach związanych z pracą na planie filmowym, czy telewizyjnym, zapewne było to ciekawe doświadczenie. Wszechstronność i bardzo duże doświadczenie projektowe pani Pauli Drzewieckiej - Heftowicz kieruje ją na drogę edukacji, gdzie chcąc przekazać swą wiedzę następnym pokoleniom i realizując pasję jaką jest nauczanie prowadzi lub prowadziła zajęcia dydaktyczne w wielu szkołach wyższych. Świadomość projektowa, zainteresowania oraz kontekst rodzinny doprowadzają autorkę do utworzenia autorskiej marki DECODADA. Widać, że autorka z powodzeniem odnajduje spełnienie jako projektantka ubiorów dla dzieci. Rzetelnie przedstawiła opis dokonań z bardzo dobrą dokumentacją zdjęciową, co doskonale obrazuje przedstawione projekty. Ciekawe, spójne wzornictwo wyróżnia się na tle innych propozycji w tej dziedzinie. Nie wiem tylko, co stanowi o celowości umieszczania w portfolio przy każdym projekcie DecoDada informacji gdzie można go kupić. To mało profesjonalne podejście w kontekście materiałów załączonych do rozprawy doktorskiej. Znaczące dla doktorantki stało się wzięcie udziału w europejskim konkursie projektowym „Worth Partnership Project”. Zespół składający się z 3 partnerów: Instytutu Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich z Poznania, Inovafil z Portugalii oraz wspomnianej już firmy Decodada zakwalifikował się do półfinału, czyli 90 innowacyjnych projektów designerskich z różnych branż z całej Europy. Zapewne właśnie te projekty stały się przyczynkiem do powstania rozprawy doktorskiej.

Rozprawa doktorska zatytułowana: *„Estetyka i funkcjonalność odzieży dla osób z atopowym zapaleniem skóry - kolekcja ubiorów dziecięcych”* porusza bardzo aktualne w dobie dzisiejszych poszukiwań aspekty związane z projektowaniem w służbie człowiekowi, nie mówimy tu jedynie o równie ważnym tzw. designie zrównoważonym, a o zwróceniu uwagi na holistyczne podejście do podejmowanych działań.

Rozważania podjęte przez panią Paulę Drzewiecką - Heftowicz stanowią bardzo ważny punkt na drodze poszukiwań projektowych, świadczą o świadomym postrzeganiu rzeczywistości, czego daje wyraz w przedstawionej pracy badawczej. Układ i strukturę całości prezentowanej rozprawy doktorskiej autorka precyzyjnie zestawia w *Spisie treści*, gdzie podział pracy na pięć części i ich opis wskazują przekonująco, że sposób rozwinięcia tematu przeprowadzony jest konsekwentnie i rzeczowo. Osobną część w pracy stanowi tłumaczenie na język angielski. Doktorantka wprowadza nas do projektu końcowego przekazując nam dawkę wiedzy pozwalającej utwierdzić się w przekonaniu, że autorka jest doskonale zorientowana w przedstawianej tematyce. Opisuje ogólnie, acz rzeczowo sytuację chorego z różnych perspektyw: medycznej, psychologicznej, socjologicznej, antropologicznej oraz artystycznej. W kulturze masowej produkcji i konsumpcji, zwanej czasem kulturą przesytu ważnym jest uświadomienie przede wszystkim sobie, co tak na prawdę jest potrzebne, jak możemy współtworzyć rzeczywistość i przeciwdziałać degradacji, szczególnie stając w roli projektanta. Świadomość ta jest odpowiednio wyartykułowana w założeniach projektowych doktorantki. Potrzeby dzieci z atopowym zapaleniem skóry są ważnym tematem. Wnikliwe badania opisane w pracy pozwoliły na przeanalizowanie potrzeb, a właściwie zwrócenie uwagi na fakt, iż takie istnieją, a są często pomijane w świecie ogółu. To odnosi się również do obecnie bardzo aktualnego designu społecznie zaangażowanego. Cieszy fakt, iż myślenie prospołeczne nie pozostaje tylko w sferze teorii, że coraz częściej podejmowana jest ta tematyka. Powstają nowe idee, grupy projektowe, artystyczne, całe zespoły badawcze składające się z przedstawicieli różnych dziedzin, nakierowane na ulepszenie świata i poprawę warunków życia ludzi. To bardzo cenne, że projektanci, a w tym właśnie pani Paula Drzewiecka - Heftowicz podejmują się tematów nie tylko skierowanych na samą estetykę i formę, co jest oczywiście bardzo ważne, ale dodatkowo skupiają się na potrzebach wprowadzających nową jakość do naszego życia. Przede wszystkim do życia ludzi z pewnymi dysfunkcjami dając im szansę na realizację potrzeb na równi z innymi choć w pewnych aspektach. Szczególnie jeśli mówimy o dzieciach, co było głównym tematem pracy praktycznej autorki. Tym bardziej należy docenić powstałe rozwiązania projektowe. **Praktyczna część pracy doktorantki** to przede wszystkim praca analityczna, poparta wnikliwymi badaniami, dokumentująca projekty nowych rozwiązań ubiorów. Dla autorki istotnym jak pisze aspektem jest projektowanie w duchu ekologicznym, ponieważ większość badanych dzieci jest wrażliwa na włókna syntetyczne oraz zanieczyszczenie środowiska jest jedną z głównych przyczyn chorób skórnych. Bardzo wnikliwie przedstawione są badania dotyczące materii: tkanin i dzianin naturalnych. Zapewne współpraca z Instytutem Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich z Poznania dała doktorantce dużą dawkę wiedzy na ten temat. Działania prozdrowotne wielu tkanin naturalnych są rzetelnie udokumentowane, przedstawione zdjęcia próbek materiałowych ukazują szeroki wachlarz możliwości trafnego użycia tkaniny, czy dzianiny z określonego włókna. „Właściwości haptyczne zastosowanych materiałów są dla mnie istotne w procesie projektowym” pisze autorka. Przez co celowo rezygnuje z pewnych materii w projekcie końcowym. Na równi ważnym wyborem jest dobór kolorystyki, ale nie tylko jako wartości estetycznej, ale przede wszystkim celowego użycia barwników pochodzenia naturalnego. Tu również bardzo skrupulatnie przeprowadzone są doświadczenia barwierskie, by w efekcie końcowym po wielu konsultacjach ze specjalistami z zakresu dermatologii zdecydować o wyborze roślin, które w najmniejszym stopniu mogą powodować niepożądane odczyny skórne. Jako doświadczony projektant, konstruktor pani Paula Drzewiecka - Heftowicz w równym stopniu co na materii skupia się na ergonomii i konstrukcji ubrań. Aspekcie szczególnie ważnym przy

projektowaniu ubiorów dla dzieci, których ciało zmienia się, jest dynamiczne. Trafnie odnajduje proporcje, a poprzez zrealizowane badania także obszary, na które musiała zwrócić szczególną uwagę podczas projektowania. Przeprowadzone doświadczenia są odpowiednio udokumentowane. Rozwiązania konstrukcyjne celowe. Szczegółowo wykonane schematy przeprowadzonych badań. Wnikliwa analiza doprowadziła doktorantkę do zaprojektowania kolekcji własnej. Widzimy tu praktyczne operowanie detalami kształtującymi formę ubioru oraz doskonałe opanowanie współczesnego warsztatu projektowego połączonego z eksploracją aktualnych potrzeb osób badanych i ich opiekunów. Docelowo powstały projekty dla dzieci w wieku przedszkolnym. Są bardzo wymagającym i szczerym odbiorcą. Tym bardziej trudno jest znaleźć rozwiązania, które zaakceptują. Doktorantka z powodzeniem wpisała się w zaczarowany klimat dziecięcego świata tworząc projekty inspirowane baśnią H. Ch. Andersena „Dziki łabędzie” oraz nawiązała do estetyki płynącej z natury. Zaprosiła dzieci do interakcji z ubiorem poprzez dopinane „szmaciane” zabawki. Powstała kolekcja ubiorów dziecięcych w całości wykonana z roślin. Zrealizowane formy poddane zostały badaniom jakościowym, autorka mogła osobiście porozmawiać o odczuciach osób je noszących, co uznała za bardzo cenne i pozwoliło jej to na wyeliminowanie niedoskonałości projektowych. Uważam, że problematyka poruszona przez doktorantkę ma bardzo szeroki zakres pomimo może wydawać się nielicznej grupy odbiorców. Dotknięcie tego tematu stanowi znaczny wkład w rozwój dziedziny jaką jest projektowanie ubioru i szeroko pojęty design społecznie zaangażowany.

Konkluzja. Pani Paula Drzewiecka - Heftowicz wprowadza nas swoimi projektami do świata, w którym zauważa potrzeby innych osób i jako świadomy twórca podejmuje się stworzenia estetycznej i funkcjonalnej kolekcji ubiorów dla dzieci z atopowym zapaleniem skóry. Optymistycznym jest, że odnajdujemy coraz więcej przykładów i rozwiązań pomagających w funkcjonowaniu, zapraszających nas do życia pełnego empatii i zrozumienia. Wnikliwa analiza przedstawionej do recenzji dokumentacji wnoszącej, że pani magister posiada niemały dorobek projektowy, praca doktorska jest dziełem autorskim – autentycznym rozwiązaniem zarówno problemu naukowo-badawczego jak i projektu, zrealizowanym i zobrazowanym w profesjonalnej formie edytorskiej i graficznej. Własne refleksje, myśli, wnioski czytelnie i należycie opisała. Stosownie wyselekcjonowała i wykorzystała materiały źródłowe, przedstawiła ilustracje, fotografie oraz bibliografię. Wyrażam tym przekonanie, że rozprawa doktorska pani Pauli Drzewieckiej - Heftowicz spełnia wymogi ustawowe określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. z 2018 poz. 261) z późniejszymi zmianami. W związku z powyższym pozytywnie oceniam rozprawę doktorską. Zwracam się z prośbą do Szanownej Rady ds. stopni Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi z prośbą o nadanie stopnia doktora w dziedzinie sztuki plastycznej i konserwacja dzieł sztuki mgr Pauli Drzewieckiej - Heftowicz.

Anna Regimowicz - Korytowska